

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s »Kazipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici ter. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez depozitane na ročnino se ne oziramo.

Ogledi in poslanice se računajo po petih vrstah: tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsake vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavric.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadtr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Koronski ulici št. 23; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

O učiteljskem vprašanju.

(Iz učit. krogov.)

I.

Sedanje volilno pravo sloni na kurijah, t. j. na zastopstvu po interesih, po katerih imamo poslance veleposestva, trgovstva in obrtnije (volijo zbornice), mest, trgov in obrtnijskih krajev ter kmetskih občin, ako ne štejemo virilnih glasov. Učiteljstvo nima zastopnikov v zborih, kjer mu režejo kruha.

Veleposestniki so si znali pridobiti pristop v deželne in drž. zbor ne le med svojimi vrstniki, ampak tudi v drugih skupinah, jednako velja za trgovce in obrtnike.

Mesta in trgi volijo navadno svoje trgovce, obrtnike, hišne posestnike, odvetnike, tudi uradnike, med katerimi so tudi srednješolski profesorji. Dukovniki so si znali najti mesta posebno v kmetski skupini. Le za ljud. učitelja navadno ni mesta med poslanci.

Na Slovenskem, in le to imamo v mislih, se je doslej zapostavljalo naš stan skoro povsem. Tam, kjer se sklepa o življenju našem, nismo imeli zastopnika izmed sebe. Čudno, če tudi nobeden stan ne potrebuje v deželnih zborih poslancev iz svojsrede tako krvavo, kakor ravno naš stan. Nobenemu stanu ne odločuje deželni zbor o življenjskih potrebščinah tako, kakor o našem. In vendar nismo zastopani tam.

Naravno je, da je želelo učiteljstvo že davno imeti zastopnike v dež. zborih. Med slovenskimi deželami je bila prva Kranjska, ki je dobila po milosti drugih svojega zastopnika — učitelja v dež. zbor. Bil je Feliks Stegnar, poslanec mesta Idrije, učitelj. Koliko je koristil našemu stanu, nočemo razmotrivati, ker ni več potrebno. Kar je bilo, je bilo, in molčimo o tem. Ko je padel

on, ni iskala Idrija svojega zastopnika več v našem stanu. Zakaj, vedo volilci sami.

A tudi drugod ni bil voljen učitelj, ker se ni nobenega postavilo kandidatom in ker se menda tudi nobeden ni silit v to. Napaka na naši strani in na drugih. Deželni zbor kranjski je bil brez poslanca učitelja in »deloval« je za nas brez nas tako, da se ponaša Kranjska, da spada med one dežele, kjer je učiteljstvo najslabše plačano.

Zavladal je boj med liberalno in klerikalno stranko. V kmetskih občinah je zmagala v večini poslednja in ž njo je prišel v deželni zbor drugi učitelj — Jaklič. Žalostna mu majka!

In vendar se je kazalo učiteljstvu s prstom na njega in klerikalno stranko: glejte jo, ona je dala učiteljstvu prva poslanca iz vašega stanu. Očitano se je liberalnim učiteljem, da v svoji stranki nimajo ugleda, ker tam ni voljen noben učitelj.

Da, srečno učiteljstvo na Kranjskem, da je dobilo svojega zastopnika v dež. zboru. Odlikoval se je učitelj-poslanec Jaklič v dež. zboru, da je pomagal vleči na vrvi — obstrukcijo, ki je zadrževala zboljšanje učiteljskega vprašanja. Čast mu!

Tudi letos se je odlikoval, ko je glasoval za 25%, doklado le za oženjene učitelje. Ako nimajo kolegi-samci in kolegije polževy krvi, vedo, kaj jim je storiti s takim učiteljem-poslancem. Naše mnenje je, da ako ni Jaklič le marjona v rokah klerikalne stranke, moral bi bil izposlovati, da bi bila klerikalna stranka glasovala za 25%, doklado vsemu učiteljstvu.

Ako bi tega ne mogel izposlovati, pa obrniti stranki hrbet. Raje nič, kakor biti peto kolo.

Varali so javnost in učiteljstvo, ko so kazali nam Jakliča-poslanca v klerikalni stranki. Jaklič se je pokazal takega, kakoršni so najhujši naši nasprot-

niki. Motimo se le v onem slučaju, ako bi bila kler. stranka brez Jakliča glasovala tudi proti sedanji dokladi oženjenecem. Na dan z resnico! Tako na Kranjskem.

II.

Na Goriškem so drugačne razmere. Slovenci volijo 10 poslancev, med katerimi ni bilo in tudi zdaj ni učitelja-poslanca. Dokler je vladala tu stara sloga, ni padlo nikomur na kraj pameti, da bi volili poslancem učitelja. Naš stan je bil tako skromen, da tudi ni zahteval, da bi bil mislil na kaj takega.

Razmere so se razvijale tako, da je nastal razkol, ki je rodil stranke po kranjskem vzorcu.

Napredna stranka je sicer imela namen spraviti v dež. zbor jednega učitelja, a je večinoma propadla pri volitvah; vsled tega ni prišel v zbor učitelj.

Druga stranka je zmagala v večini vol. okrajev, a brez učitelja, ker je bilo učiteljstvo po večini v nasprotnem taboru in ker nikdo ni silit stranko, da bi bila kandidirala učitelja. Vprašanje, ali bi ga bila tudi hotela sprejeti med svoje kandidate, ne pride tukaj v poštev.

Drugače se je zgodilo med Lahi, ki imajo v dež. zboru eden glas večine. Tudi tam sta nastali dve stranki, a ne tako bojeviti kakor med Slovenci. Furlanske kmetske občine volijo dva poslance in izvolile so jednega duhovnika in jednega učitelja. Učiteljstvo furlansko in duhovščina sta si podala roke in oba stanova sta dobila svojega zastopnika. Ker ni bilo posebno hudega strankarskega boja, vstopila sta oba v jednotni italijanski klub — seveda s posebnimi pogoji.

Med Slovenci je bila parola, da so jedino laški poslanci krivi, da ni mogoče pomagati bednemu učiteljstvu, ker dežela nima deželnega šol. za-

loga, ker ga Slovenci l. 1870. niso hoteli imeti, ko so bili prekratkovidni; pozneje ga pa laški poslanci niso hoteli privoliti. Lojalno priznamo, da je slovenska zahteva po deželnem šolskem zalogu pravična. Istina pa je, da je tudi Furlanija tepena, ker dežela nima deželnega šolskega zaloga, ampak morajo okraji nositi vse breme po dokladah samo na izravne (direktne) davke. Na dobičku je le glavno mesto Gorica, ki nosi šolsko svoje breme ne le z dokladi na izravne davke, ampak tudi z užitnino in drugimi dohodki občinskimi. Doklad na užitnino i. dr. pa ne plačujejo v Gorici le Lahi, ampak v veliki meri tudi Slovenci, kajti v mestu živi mnogo Slovencev, okolica je vsa slovenska, a dežela je po večini tudi slovenska. V glavnem mestu Gorici se stekajo dohodki cele dežele, torej po večini slovenski.

Steber italijanstva na Goriškem je torej mesto Gorica in radi tega nočejo Lahi vgrizniti v to jabolko, da bi privolili v deželni šolski zalog, če tudi bi bil v korist Furlaniji. Učitelj-poslanec Falconer si je pustil prosto roko glede postopanja v stanovskih vprašanjih. Prav. Ko je prišlo v deželnem zboru na vrsto naše vprašanje, odvisno je bilo vse od učitelja-poslanca.

Težavno je bilo njegovo stališče na vsak način, kajti prišel je v zbor s pomočjo učiteljev, kot njih zastopnik. Potegnil se je za ugodno rešitev. Slovenski poslanci so ostali na starem stališču: glasujemo za zboljšanje, ako se ustanovi deželni š. zalog. To je mogoče le, ako glasuje z njimi — učitelj-poslanec Falconer. Ta je bil v težkem položaju, kajti smatrali bi ga bili v tem drugi poslanci (laški) kot izdajico italijanstva. In kako po ceni se meče dan na dan z nerodnimi izdajicami, bodisi na Goriškem, bodisi na Kranjskem. Vsako sredstvo je dobro, pravijo, v dosego namenov. Težko stališče bi bil imel učitelj-poslanec, ako bi

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Italijan napravi resno obličje, poskusi zlit po njem izraz mirne spoštljivosti ter pobesi oči, bodisi, da bi se hitreje pomiril, bodisi, da je hotel priskočiti na pomoč svoji domišljiji; pri tem pa zdajpazdaj po strani pogleda na grofa. Ko pa vidi na njegovih usnicah le dosedanji dobrohotni smehljaj, pravi končno:

»Da, gospod, o katerem nisem hotel, da bi ga izvedel svet.«

»In sicer ne zaradi samega sebe,« pravi Monte Cristo, »kajti moški tako stvar že prenese.«

»Ah ne, zaradi samega sebe gotovo ne,« pravi major in se zaupno nasmejlja.

»Ampak zaradi njegove matere,« pripomni grof.

»Zaradi njegove matere,« vsklikne major in vzame tretji biskvit. »Zaradi njegove uboge matere.«

»Pijte vendar, moj ljubi gospod Cavalcanti,« pravi Monte Cristo in nalihe Italijanu drugi kozarec vina, »ginjenje vam čisto jemlje sapo.«

»Zaradi njegove uboge matere!« ponovi major, poskuša, če bi mu ne bilo mogoče spraviti na lice par solz.

»Ki je pripadala, če se ne motim, jedni najstarejših italijanskih rodbin?«

»Fiesolska patrijeka je bila, gospod grof, fiesolska patrijeka.«

»In se je imenovala?«

»Vi želite vedeti njeno ime?«

»O moj Bog,« pravi Monte Cristo, »ni mi ga treba povedati, ker ga itak že vem.«

»Grof ve vse,« pravi Italijan in se pokloni.

»Oliva Corsinari, ali ni res?«

»Oliva Corsinari!«

»Markiza?«

»Markiza!«

»In končno ste se z njo še oženili, dasi je bila rodbina močno proti temu.«

»Moj Bog, da, končno sem se z njo oženil.«

»Iv vaši papirji?« pravi grof. »Ali imate vse pri sebi?«

»Kakšno papirje?« vpraša major Cavalcanti.

»No, svojo zakonsko pogodbo z Olivo Corsinari in otrokov rojstni list?«

Otrokov rojstni list?«

»Rojstni list svojega sina Andree Cavalcantija; ali se ni imenoval Andrea?«

»Mislim da,« odvrne major.

»Kako, vi to mislite?«

»Vraga, priseči bi ne mogel, kajti tega je že tako dolgo, da sem ime pozabil.«

»To je res,« odvrne Monte Cristo. »Torej papirje imate vse?«

»Obžalujem, gospod grof, a priznati vam moram, da me ni nihče opomnil, da bodem te listine morebiti rabil, in sem jih pozabil vtakniti v žep.«

»Ah, vraga!« pravi grof.

»Ali so neobhodno potrebne?«

»Neobhodno.«

Italijan se drgne z roko po čelu.

»Ah, per Baccho!« pravi. »Neobhodno?«

»Gotovo! Recimo, da bi tukaj kdo dvomil o veljavnosti vašega zakona, o legitimnosti vašega sina!«

»To je res,« pravi Italijan, »to bi lahko kdo dvomil.«

»To bi bilo za mladega moža žalostno.«

»Bilo bi neprijetno.«

»Lahko bi ga spravilo ob krasno ženitev.«

»O peccato!«

»Na Francoskem, to pomnite, so ljudje strogi: tu ne zadržuje, kakor v Italiji, da gresta dva mlada človeka k duhovniku in pravita: »Mladi se ljubiva, zvežite naju!« Na Francoskem je vpeljan civilni zakon, in da je mogoče skleniti civilni zakon, je treba imeti verjetne listine in spričevala.«

»To je nesreča, jaz teh papirjev nimam.«

»No, k sreči jih imam jaz,« pravi grof.

»Vi?«

»Da.«

»Vi jih imate?«

»Jaz jih imam.«

»Ah, kakšna sreča!« pravi Italijan, ki je že menil, da je zgrešil zaradi teh papirjev smoter svojega potovanja in se je zajedno bal, da ta pozabljenost lahko provzroči tudi težave pri izplačevanju osemindesetih tisoč frankov. »Ah, kakšna sreča, da,« nadaljuje, »kajti jaz bi ne bil mislil na nje.«

»Vraga, to mi je razumljivo, človek ne more misliti na vse. Toda k sreči je mislil za vas abbé Busoni.«

»Ah, ta ljubi abbé!«

»To je previden mož,«

»To je občudovanja vreden mož,« pravi Italijan. »In on jih je poslal vam?«

»Tukaj so.«

Major vsled začudenja sklene roke.

ga bila laška javnost proglasila kot izdajco italijanstva. V tem pogledu so Lah hujši kakor mi Slovenci.

In Falconer ni hotel ugrizniti v kislo jabolko. V laškem klubu je stavil pogoj: ali se reši učiteljsko vprašanje brez deželnega šolskega zaloga, drugače glasujem s Slovenci za deželni šol. zalog.

Z njegovega stališča dobra poteza. Pokazalo pa se je, da so stari politiki večji lisjaki nego poštenjak učiteljski poslanec. Deželni glavar dr. Pajer je star lisjak in rešil je svojo stranko iz nastavljenosti.

Sestavili so tak zakonski načrt v lanskem zasedanju, da ni obveljal niti deželni šol. zalog, niti se zvišajo dokladi izravne davke za sedanje okrajne šol. zaloge, ampak da se izvrši zboljšanje z davščino (20%) na užitnino za posamezne okraje, t. j. učiteljsko vprašanje se ne reši, ker vlada ne predloži v sankcijo takega pokritja, ker je proti postavi, ker okrajni nimajo pravice do doklad na užitnino. Laški politiki, ki so nasprotni zboljšanju, so zvodili učitelja-laškega poslanca, da ni glasoval s Slovenci za deželni šolski zalog. Tako postopanje je vse drugačno, le pošteno ni. In res, zakonski načrt o zboljšanju ni bil predložen v sankcijo in učiteljsvo ni dobilo zboljšanja.

Minilo je leto, deželni zbor je bil zopet sklican in naše vprašanje bilo zopet na dnevnem redu. Stara igra se je imela pričeti z nova. In doigrala se je — po starem. Lisjaki so zopet zmagali in mi smo ostali zopet s praznimi rokami. Kako se je to zgodilo?

Domače in razne novice.

Odber „Sokola“ se zahvaljuje najprisrčnejše vsem, ki so pripomogli s prijaznim sodelovanjem k prireditvi „Miklavževega večera“, posebno pa g. cam Juvantičevim, Čitigojevi in Draščekovi in sl. možkemu zboru „Pevskega in glasbenega društva“.

Almorsčina. — Za „Miklavžev večer“ so doposlali razne darove sledeči: Ug. Dr. Hugo Fink 5 K, Pm. Hrabal 6 K, Fr. Bajt 2 K, Zornik (Gorica) ženske čepice, Mayer 4 K, „Krojaška zadruga“ 30 žepnih rut, gg.: André Jochmann 5 K, Božič 5 K, Polak 1 K, Feigel 8 K, Nussdorfer 5 K, M. Žigon 2 K, Cigoj (župnik) 4 K, Hertel, dve moški obleki, Jož. Vidrih 3 K, Repič 3 K, J. Cechet 4 K, Pilon 3 K, Vodopivec 1 K, Kovač 2 K, J. Marc 10 K, Godina 4 K, g. a. Amelie Marizza 2 knjigi in 2 ženski obleki, gg.: Štekar več klobukov, oblek, knjig, šolskih priprav, Bianchi 5 K, Semič 3 K, Kaus 3 K, Bolaffio 5 oblek, Berginc 1 obleko, gospa E. Sossich, škatljo

bonbonov, gg.: Artur Lokar 2 obleki, Casa-grande 10 K, Anton Lokar 5 K, Saunig & Dekleva (Gorica) 3 K, Malik 5 K, Repič več oblek, Jopic, svinčnikov, Potatsky (Gorica) 10 K, Karl Repič več bonbonov, Medved (Gorica) 1 obleko, Drufovka (Gorica) 5 K, gospa Scholz 1 K, gg.: Lavrenčič 20 v, Furlan 20 v.

Vsem cenjenim darovalcem izrekam tem potom najsrčnejšo zahvalo.

Fran Turk, učitelj.

„Slovenska ljudska stranka“. — Slekli so „katoliško-narodni“ plašč in oblekli plašč „slovenske ljudske stranke“. Katoliško-narodni plašč je bil že ves prevotlan, vse katoličanstvo je ušlo skozi luknje, o narodnih barvah pa tudi ni bilo več ne duha ne sluha. Sedaj imajo nov plašč, in po „Slovincu“ kričijo: Mi smo slovenska ljudska stranka! Tudi ta plašč ni nič vreden. Ni slovenski, ni ljudski. Kajti v njem titajo stare nevarne kače, ki so se izhomotale iz katoliško-narodne kože. Vse je pri starem — samo ime so spremenili, ker mislijo, da bi pod novo firmo lažje ujeli več ljudi, ki doslej niso bili njihovi pristasi. Ali mislimo, da se to ne zgodi, ker gleda pač iz „slov. ljudske stranke“ tako zagrizen klerikalizem kakor iz katoliško-narodne. Farovška stranka ali duhovska stranka naj se imenujejo, ne pa slovenska ljudska stranka. In pa to: ljudska stranka! Ljudska, ljudstvo! Da, da, tako vedno kriči dr. Ivan Šustersič, ki pozna le ljudstvo, maso v širokem pomenu, ne pozna pa naroda. Narod — to mu ne diši; ljudstvo — to je nekaj za starega nemškutarja. Kakor je stal na čelu katoliško-narodne stranke dr. Šustersič, tako stoji sedaj na čelu „novi“ stranki. Riba pri glavi smrdi, ta „nova“ stranka tudi, kajti načeluje ji dr. Šustersič, ki ni ne za slovenstvo ne za ljudstvo, ker je brezna-roden, kakor pač mora biti vsak klerikalec, ki se je učil pri Misiji, da je narodnost paganstvo. Pa že tudi po svoji rodbini in odgoji je nemško nadahnen. Saj je bil tudi nemški burš (ali v „Austriji“ ali v „Norici“ [če kdo ne zna čitati tega slednjega imena po latinsko, naj ga čita kar po slovensko!]), in v svoji rodbini govori nemško. Potem pa naj bo načelnik slovenske stranke. Kuko je vsa Šustersičeva rodbina nemška, vemo tudi iz tega slučaja, da njegov brat, ki je finančni svetnik, ima nemško družino. Njegov sin se piše Heinrich Schusterschitz! — Smešno je bilo, kako se je „boril“ za slovenski zapisnik v kranjskem deželnem zboru! Seveda je v principu tak boj potreben in umesten, ali biti ga mora kdo drugi, ne Johann Šustersič, ki bi bil dandanašnji dan hud nemškutar, če ga niso slučajno vrgli na politična tla ultramontanske stranke. V zbornici se je boril za slovenščino — doma je pa tolkel nemščino. Takrat so bile tudi na Gorškem brunne dušice, katerim je imponiral! — Kakršnen načelnik, taka stranka! Prvi kandidat te stranke za deželni zbor je pa hofrat Šuklje, znani politični kameleon. Vladni hlapec, sluga farovžev — zastopnik „slovenske ljudske stranke“! Pojte se solit! — Slepstvo s „katoliško-

narodno“ stranko je nehalo, pričelo pa sleparstvo s „slovensko ljudsko stranko“.

Sedaj imamo „katoliško-narodno“ le še na Gorškem. Ti molčijo o „ljudski“ stranki, in kar nič se ne ve, kdaj skočijo iz starih katoliško-narodnih kožuho v „slovenske ljudske“. Sedaj je premraz, morda kedaj kasneje, ko se malce svet ogreje....

Božično počitnice prično na srednjih in ljudskih šolah z dnem 23. t. m. Božični večer bo v nedeljo 24. t. m. ter imamo tako 3 praznike po vrsti.

Nevarnega tat je prišla policija. Piše se Ivan Kumar, sin Andreja, 19 let star, doma z Banjšic. Sumi se, da ima na vesti več tatvin, ki so se dogodile v zadnjem času okoli ulice Angiolina, v Stračicah in tam blizu. Policijski nadzornik g. Janežič je preiskal stanovanje tega potepa ter našel 69 raznih rečij, kakor pile, kladi in druge slične predmete, katere je Kumar najbrže na raznih krajih pokral ter se jih posluževal pri tatvinah. Ukradel je tudi nekaj kokošij in celo kletko s kanarčkom. Te dni je pretepel očeta in mater, ker mu nista hotela dati denarja, da bi šel pit in zapravljat.

Drugi nevaren tat, katerega je prišla policija, je 26 letni mesar Hektor Martinelli iz Gradišča ob Soči. Malo poprej, predno so ga prijeli, je bil zlezal s pomočjo lestve čez zid pri jezuitih v ulici Leoni ter je ukradel iz kuhinje 18 K, katere je bil položil tam na mizo kuhar. Priznal je tatvino, ali z dostavkom, da je ukradel le 9 K. Sumi se, da bi bil ta človek udril v noči na nedeljo v cerkev sv. Ivana ter tam storil vse ono, kar smo zadnjič poročali.

Brez sredstev. — Policiji se je predstavil te dni 46-letni Fr. Kukanja, rojen v Trstu, pristojen pa v Komensko občino, češ, naj ga pošljejo v pristojni kraj, ker nima niti bora v žepu. Kukanja je izgnan iz Gorice, ker je znan nepridiprav in tat. Pridržali so ga v zaporu. — Zapri so tudi znanega 42-letnega Jos. Marana iz Gorice, ker je beračil po prodajalnicah.

Iz tega pa bo še kaj! — V takozvanem „hotelu Piccolo“ pri kolodvoru je služil 18-letni Konrad Kampfer iz Pontebe. Ko je pred kratkim spremljal sinčka svojega gospodarja v šolo, mu je izročil slednji pismo, v katerem je bil bankovec 10 K, naj ga izroči na naslov. Kampferja od takrat naprej ni več videl Rusič, gospodar v imenovani gostilni. V noči na 4. t. m. je udril Kampfer v navedeno gostilno ter tam pobral drobiža za 6 K iz predala, katerega je odprl s pomočjo noža, s katerim režejo sir. Potem je šel v klet ter tam vzel 6 botiljk vermute in 4 botiljke refoška, ukradel je tudi „flaubert“ ter nekaj tobaka. Policija išče uzmoviča, katerega je orožništvo v Pontebi opisalo za prav nevarnega tika.

Zapri so 27 letnega L. Indri iz Italije, delavca v Bramovi opekarni, ker ni imel v Murovčevi gostilni v ulici Corno s čim plačati, kar je pojedel in popil.

Še enkrat „Lanovec“. — (Dalje.) — Središče igre je Kremenjak. (Bodi tu miuogrede opaženo, da so lastna imena skrajno nesrečno

prestavljena, kakor Kremenjak, Trebuhar, Polič itd. Najbolje bi bilo, da bi se vzelo tukaj nekako bolj nevtralna imena, ako so originalna že pretuje zveneča. Prevodi lastnih imen so skoraj trivialni in bi utegnili zapeljati igralca, da dotično ulogo tudi bolj trivialno razume in pri Poliču se je to tudi žalibog zgodilo. Pri šolskem nadzorniku Tebuharju pa je ime igre naravnost rečeno distoniralo.)

Cela igra, ako se jo ponovno in pazljivo prečita in premisli, nam nikakor ne podaje onega, rekel bi, enakoličnega nastopa vseh igralcev, kakor je to bilo pri naši predstavi. Glavni igralci so izvajali svoje vloge nekako vsi po eni „maniri“. Vse je nekako bolj držalo na-se; morda je bilo to instinktivno pod utisom težkega podjetja. Vendar pa je kazala igra nekako na skupno pripravo in enotno tolmačenje avtorja. Ta pa nikakor ni hotel odkazati svojim glavnim junakom nekako manieriranega nastopa, marveč so se ločili že po bistvu značaji Lanovca, Kremenjaka, Zlatničeve, okrajnega šolskega nadzornika in deželnega šolskega svetnika.

Edino Lanovec skriva vso svojo duševno praznost in hudodelstvo, po katerem je prišel do službe, s svojo slovesno maniero. Kremenjak pa je sploh nasprotnik vsake deklamacije, človek, ki razumeva življenje in ki s polno dušo zajema veselje do življenja v delu in hrepenju po resnici. Le-to hoče brezobzirno zastopati, tudi če bi moral žrtvovati lastno existenco. Celo njegovo nastopanje mora biti torej neodvisno in prosto brez vsakega primeska filozofiranja in deklamovanja. Ako mora Lanovec skrivati svojo prazno notranjost, mora Kremenjak svojo bogato notranjost kazati z razprtimi rokami: vidite, tak sem. In to je naš Kremenjak premalo povdarjal. Razlika med njim in med Lanovcem se je čutila le v besedah in v historiji, ne pa v igri in ne v značaju. Poslušalec to seveda jako rad zamenja in si značaj sam konstruira iz historije.

Ako se pa igralca kritizuje kot umetnika, se pa mora od tega abstrahirati: ima se pred seboj samo gibanje njega života, njega obraza in glasu.

Pasivna rezistenca poštne uslužbenec? — Vedno bolj se čuje glas, da dne 16. t. m., torej tik pred Božičem, začno poštne uslužbenec s pasivnim odporom. Reči se mora, da so poštne uslužbenec izbrali z a se ugoden trenutek; kajti znano je, kolik je poštni promet pred Božičem. Samo na dunajskih kolodvorih je v tem času prekaritirati nad 5 milijonov zavojev, neštevši zavoje, ki so namenjeni za Dunaj. Kako se pa vrši ta obstrukcija? Poštne uslužbenec bodo porabili najbolj zakonito sredstvo, namreč službene predpise, ki jim jih je oblast izročila, da jih „najstrožje izpolnujejo“. Teh predpisov je toliko, da tvorijo malo knjižnico. Ti predpisi so tako natančni, da ni mogoč noben pogršek v celi poštne službi. A stvar ima svojo slabo stran, ne za uslužbenec, ampak za državo. Ko bi se opravljala služba po predpisih, bi bilo treba štirikrat toliko

„Poročeni ste bili z Olivo Corsinari v cerkvi San Paolo di Monte-Cattini; tukaj je duhovnikovo spričevalo.“

„Da, na mojo čast, tako je,“ pravi major, začudeno opazuje papir.

„In tukaj rojstni list Andree Cavalcanti.“

„Vse v redu,“ pravi major.

„Zdaj vzemite te papirje, ki so za me brez pomena, in jih izročite svojemu sinu, ki jih skrbno shrani.“

„To pač mislim!... Če bi jih izgubil...“

„Torej, če bi jih izgubil?“ vpraša Monte Cristo.

„Ej,“ odvrne Italijan, „potem bi bilo treba pisati po nje v Italijo in bilo bi nerodno, iskati nove.“

„Res, to bi bilo težavno,“ pravi grof.

„Skoro nemogoče,“ pristavi major.

„Veseli me, da uvidevate važnost teh papirjev.“

„To se pravi, da jih smatram za nepoplačljive.“

„Zdaj,“ nadaljuje grof, „kar se tiče matere mladega moža...“

„Kar se tiče matere mladega moža...“ ponovi major nemirno.

„Markize Corsinari?“

„Moj Bog,“ pravi Italijan, ki se mu zde težave večje in večje, „ali je potrebna njena prisotnost?“

„Ne, gospod,“ odvrne Monte Cristo, „sicer je pa pač...“

„Da, da,“ ga prekine major, „sicer je pa...“

„Plačala naravi svoj davek...“

„Ah, da!“ pravi major zelo živahno.

„To mi je znano,“ pravi Monte Cristo; „umrla je pred desetimi leti.“

„In še vedno objokujem njeno smrt, gospod,“ pravi major, potegne iz žepa robec ter si obriše z njim zdaj jedno, zdaj drugo oko.

„Kaj hočete?“ pravi Monte Cristo. „Vsi smo umrljivi. Zdaj, ljubi gospod Cavalcanti, pač razumete, kako nepotrebno je na Francoskem vedeti, da ste bili petnajst let ločeni od

svojega sina. Teh povestij o otrocih, ki jih ugrabijo cigani, tukaj nihče več ne verjame. Dali ste ga vzgojiti v zavodu v provinci in hočete, da zdaj spopolni svojo izobrazbo v pariškem svetu. Zato ste zapustili Via Reggio, kjer prebivate izza smrti svoje soproge. To je dovolj.“

„Mislite?“

„Gotovo.“

„Torej dobro.“

„Če bi se pa slučajno kaj izvedelo o tej ločitvi...“

„Ah, da. Kaj naj rečem?“

„Da je nezvest odgojitelj, podkupljen od sovražnikov vaše rodbine...“

„Od Corsinarijev?“

„Čisto prav... Da je torej ta odpeljal vašega sina, da bi izmrl vaše ime.“

„Čisto prav, ker je on edini sin.“

„Torej zdaj, ko je vse v redu in vas več ne pustijo na cedilu vaši spomini, ki ste jih obnovili, ste brezdvomno že uganili, da sem vam pripravil neko iznenađenje.“

„Prijetno?“ vpraša Italijan.

„Ah,“ pravi Monte Cristo, „vidi se, da ni mogoče varati niti očesa, niti srca očetovega.“

„Hm!“ pravi major.

„Ali ste po neprevidnosti mojih ljudij opazili ali ste uganili, da je tukaj?“

„Da je kdo tukaj?“

„Vaš otrok, vaš sin, vaš Andrea.“

„Uganil sem,“ pravi major kolikor mogoče flegmatično; „torej je tukaj?“

„V hiši,“ odvrne Monte Cristo; „komornik, ki je bil pravkar tukaj, mi je javil njegov prihod.“

„Ah, izvrstno, izvrstno!“ vsklikne major.

„Moj ljubi gospod,“ pravi Monte Cristo, „razumem, da ste glujevi. Treba vam je nekaj časa, da se pomirite! Tudi mladeniča hočem pripraviti na tako dolgo zaželjeno svidenje,

kajti že naprej vem, da njegova nestupnost nič ne zaostaja za vašo.“

„To mislim,“ pravi Cavalcanti.

„Torej v kratki četrti ure sva pri vas.“

„Torej ga mi pripeljete? Torej ste tako dobri, da mi ga predstavite sami?“

„Ne, ne maram se siliti med očeta in sina. Sama bode, gospod major, toda bodite brez skrbi, gospod major, kajti če bi tudi molčal glas vaše krvi, se vam je nemogoče zmotiti. Pride namreč skozi ta vrata. To le, plavalas mladenič, morda nekoliko preveč plav, in, kakor se pripričate, zelo prikupljivega vedenja.“

„Oprostite,“ pravi major, „a veste, da nisem vzel na pot ničesar razun dveh tisoč frankov, katere mi je poslal dobri abbé Busoni. S tem sem plačal pot in...“

„In zdaj potrebujete denarja... to je vse v redu, ljubi gospod Cavalcanti. Vzemite takoj zdaj tu osem bankovcev, vsakega za tisoč frankov.“

Majorjeve oči se posvetijo kakor almadin.

„Zdaj vam imam plačati še štirideset tisoč frankov,“ pravi Monte Cristo.

„Ali zahtevate pobotnico, Eksceleucia?“ vpraša major, vtikaje bankovce v naprsni žep svoje suknje.

„Zakaj?“ vpraša grof.

„No, da se poravnata z abbejem Busonijem.“

„Lahko mi daste celotno pobotnico, kadar prejmete še drugih štirideset tisoč frankov. Med poštenimi ljudmi je tako velika previdnost nepotrebna.“

„Ah, da, to je res,“ pravi major, „med poštenimi ljudmi.“

„Zdaj še zadnjo besedo, marki.“

„Govorite.“

„Vi mi dovolite prijateljski nasvet, ali ni res?“

„Kako! Prosim vas.“

„Ne škodovalo bi vam, če odložite to poljsko suknjo.“

osobja, da ne bi bilo nobenih zamud. Vzemimo le uradnika pri blagajni, ki bi delal službo po predpisih.

Odpri denarne zavoje in še enkrat preštejte vsebino, da se prepriča, je li vsebina res toliko, kakor je naznanjena. Sprejem enega poštnega paketa traja po predpisih najmanj 5 minut. Sprejem denarnega pisma še dalje. Pismoš pisma, predno odide iz urada, še enkrat pregleda, če so v pravem redu, vsako pismo natančno ogleda, predno ga odda stranki. Na ta način bi bil v teku 48 ur oviran tudi ves promet na železniščah.

V Divači so pokopali jurista gosp. Jos. Čepra.

Ob Kornu v ulici Boschetto napravijo nov brambeni zid. Magistrat razpisuje dražbo za gradnjo tega zidu.

V tukajšnji bolnišnici se je prišel zdraviti 34 letni F. Vizintin iz Sovodenj, ker ga je v prepiru v gostilni ranil Fr. Cotič na vratu za levim ušesom precej nevarno.

Pežar — V Škodovaki v Furlaniji je pogorel hlev s senikom, zgorelo je tudi kmetijsko orodje, vozovi, seno, itd. Škode je nad 5000 K, ki je pa krita z zavarovanjem. Zgorele reči so bile last bratov Škarel.

Steklenico je vrgel v svetilko in potem še kozarec v drugo v gostilni pri Zvezdi neki 41-letni Štefan Mervic iz Ozeljana, ko ga je gospodar nekaj okregal. Naredil je tako škode 4 K, in ker gostje niso bili varni pred razgrajanjem, so poklicali redarja, ki je aretiriral Mervica. Ta Mervic hodi tudi po božjih potih ter berati, dasi ima doma baje lepo premoženje.

V Vilešu (Villesse-Vlesu) v Furlaniji ne morejo izvoliti župana, ker se 4 starešine nočejo udeležiti volitve. Sedanji župan ima na svoji strani starašine iz dveh razredov, iz tretjega pa so mu nasprotni. Ko so bili starašine drugič sklicani, so uprizorili štrajkujoči starešine obhod po vasi z zastavo. Kaznovani, so vsak na 40 K globe.

Novo vojaške uniforme. — Kakor javljajo z Dunaja, namerava vojno ministerstvo pri lovskih polkih uvesti novo uniformo, ki bo odgovorjala vsem modernim zahtevam, kar se tiče vidnosti in opazovanja. Vse stvari iz kožine (gumbi itd.) so motne barve, jermena nebarvana in vreče za kruh in zavoji za kuhinjsko posodo so iz sivga blaga. Tudi suknje so iz popolnoma sivga blaga. Govore, da uvedejo novo uniformo že za prihodnjo spomlad.

Umrli je v bolnišnici v Čeladu gospa Pavlina Lazar iz Breginja, stara šele 33 let. Pokopali so jo včeraj v Čeladu. Zapustila je 4 otroke. Žalujočemu g. soprogu naše sožalje!

Deželni podtajnik v IX. činovnem razredu. — Za časa deželnozborskega zasedanja smo poročali, kako so hoteli kar natihome v dež. zboru izvesti spremembo statuta za osobje deželnih uradov tako, da bi vežbenca dr. Grusovina kar nakrat pomaknili v VIII. činovni razred. Predlog je šel v odsek, in tam so sklenili, da se določi mesto deželnega podtajnika v IX. činovnem razredu. Imenuje ga deželni odbor. Gregorčič se je pri tej stvari v zbornici „energično postavil“ proti Lahom, bomo videli, kako „energična“ bosta slov. deželna odbornika pri imenovanju tega uradnika, ki ne zna slovensko, imenovanje se utegne izvršiti v kratkem.

V Bolcu je umrla sinoči ob 9. za srčno kapjo gospa Miroslava Sorč, soproga pred kratkim umrlega g. Alojzija Sorča, daleč znane poštarja, posestnika in hotelirja v Bolcu. — Pogreb v nedeljo pop. N. p. v m.!

Tržaški škof Nagl — nadškof v Gorici? — Imenovanje Nagla nadškofom v Gorici je baje že sklenjena reč. Flapp ostane v Poreču. Kdo pride v Trst, o tem se ne ve še nič.

Tržaški namestnik princ Hohenlohe je konfiriral na Dunaju z ministrskim predsednikom in z ministrom za notranje posle; poročal je o volilni reformi, katera da povzroči velike težave v primorskih deželah! — Kakor se vidi, se trudijo vsi, da bi nas opeharili s splošno in jednako volilno pravico!

Ljubeznivi železniški uradniki. — Po telefonu so nam sporočili s kolodvora južne železnice, da skladišča v Trstu sprejemajo zopet ves promet za tržaško prosto luko. Sprejemajo in oddajajo se torej od 6. t. m. dalje vse pošiljatve, namenjene za Trst, prosta luka, drž. žel. — Ko je uradnik to naznanil v nemškem jeziku, se je slišalo po telefonu, kako poleg stoječi uradnik naslovlja brez dvoma na poslušalca pri našem telefonu tisto laško ljubeznivost „vate a far te m . . . d'un schavo“!, katera se res tako lepo glasi iz laških ust. Poslušalec je naznanil uradniku, da si je za beležil tudi to slednje. „Schluss“ je rekel uradnik, in konec je bilo pogovora. — Kaki nizki ljudje so ti laški uradniki!

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Pontoni-Kürner.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 10. do 17. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Pontoni-Kürner.

Občinska uprava“ se imenuje poučni stanovski list županom, občinskim tajnikom, občinskim svetovalcem in drugim javnim organom. Urednik dr. Vladimir Ravnihar. Izhaja v Ljubljani 1. in 15. dan vsakega meseca; stane celoletno 8 K. Prvo številko so dobile vse občine širom slovenske domovine.

38 laških! In v kljub temu je imela c. kr. volilna komisija, na čelu jej dvorni svetnik Attems, toliko nesramne predrznosti, da je pozvala 106 slovenskih županov z laškimi spisi na sodelovanje za to volitev! — Mera laške objestnosti v senci vladne milosti je pač polna in slediti utegne odgovor, kakoršen tolika podlost zasluži! Ali res mislijo Lahi in njih vladni protektorji, da Slovenci nismo za drugo tukaj nego da davke plačujemo. — svoje zdrave sinove dajemo za vojake namesto laških kislic, pa da se pustimo brcati in klofutati od vsakega lahonskega sleparčaka?! Ali res meni c. kr. vlada, da je njena naloga edino le božkati laško šopirnost ter delati ogromni slovenski večini krivico na krivico!!!

In pogledjmo dalje — kaj se vse godi pod predsedstvom grofa Attemsa!

Volitve bodo 18. in 19., ali volilci iz cele dežele morajo odposlati glasovnice že do 11. t. m. — Vmes je torej še cel teden! Kaj zlodja bode delale glasovnice cel ta teden? C. kr. komisija bo torej imela cel teden čas, da bo vohala, kaj tiči v zaprtih kuvertih, ako jih morda celo ne odprejo!

Ali glejte, duše slovenske, dočim si je c. kr. komisija le za tako vohanje kuvertov pridržala cel teden, — pa ni dovolila volilcem cele dežele niti treh dnij, da bi se pripravili na volitev! Da, mnogi niti danes, torej 9. decembra, še niso dobili glasovnic, a do 11. naj jih že odpošljejo!!!

Pa še nekaj!

Volilnih kategorij je 5 (2 trgovski in 3 obrtni) in v teh smejo biti izvoljeni le trgovci ali obrtniki, ki so vpisani v imeniku iste kategorije! Vrh tega 12 članov zbornice mora stanovati v Gorici. — Toda upogled v imenike je naravnost izključen, — nam Slovencem seveda, ker Lahi imajo točne prepise. Vprašamo: kako naj se slovenski volilci od Predela do Barke v dveh dneh spoznamo za kandidate posamičnih kategorij tako, da bi bila morebitna izvolitev tudi veljavna?! Ni mogoče!

Zadnji hip so nam došle še druge novice o zlorabah, prav tako, kakor pred tremi leti! Res je, da je predsednik g. dvorni svetnik grof Attems le en sam mož, ki ima lahko vse ostale člane proti sebi, — toda te pravice pa mu nihče ne more vzeti, da očitnih skandalov ne krije s svojim imenom! Kdo ga more prisiliti, da gredo laške izkaznice, laški razpisi v slovenske občine z — njegovim podpisom?!

Umevno je, da so Slovenci v celi deželi naravnost izzvani v srdit boj proti toliki laški nesramnosti. In zares smo dobili od mnogih stranij pozive, da pričnemo najbrezobzirnejši bojkot po vzorcu leta 1897. Ne preostaja drugače! Slovenci, vsi na krov!

Slovenski župani so bili še pravočasno opozorjeni, kaj jim je storiti, da se nobena glasovnica ne zgubi. Pozivljamo vse, ki niso še izpolnili svoje naloge, da v zadnji uri izpolnijo svojo narodno dolžnost v smislu ekspresno jim doposlane okrožnice. Kdor ničesa

petih do šestih let brezvestni odgojitelj, tako da že petnajst let nisem videl svojega roditelja. Odkar sem prišel v leta razuma, odkar sem prost in neodvisen, ga iščem, todaastonj. Končno me je obvestilo to pismo vašega prijatelja Simbada, da je v Parisu, in mi reklo, naj se obrnem na vas, da izvem kaj več o njem.“

„Resnično, gospod, vse, kar mi pripovedujete, je zelo zanimivo,“ pravi Monte Cristo, opazuje s temnim zadoščenjem te proste poteze, to obličje z lepoto hudobnega angelja, „in zelo prav ste storili, da ste ubogali v vsem nasvet mojega prijatelja Simbada, kajti vaš oče je res tukaj in vas išče.“

Grof, ki izza svojega vstopa v salon ni izpustil mladega moža niti za trenotek iz oči, se je čudil tej samozvesti njegovega pogleda in gotovosti njegovega glasu, toda pri teh tako naravnih besedah: „Vaš oče je res tukaj in vas išče,“ plane mladi mož za korak nazaj in zakliče:

„Moj oče, moj oče je tukaj?“

„Gotovo,“ odvrne Monte Cristo, „vaš oče, major Bartolomeo Cavalcanti.“

„Izraz strahu v potazah mladega moža vendar izgine zelo hitro.“

„Ah, da, res je,“ pravi, „major Bartolomeo Cavalcanti. In vi pravite, gospod grof, da je moj ljubi oče tukaj?“

„Da, gospod, in k temu celo pristavim, da prihajam pravkar od njega, da me je povabil o izgubljenem, ljubljem sinu, katero mi je pripovedoval, neizmerno ganila; njegove bolesti, njegova skrb, njegovi upi, tihoči se tega predmeta, bi dali snov za zelo ganljivo pesem. Končno je dobil nekega dne obvestilo, da so mu roparji pripravljali vrniti njegovega sina ali mu povedati, kje se nahaja, če plača določeno, seveda veliko vsoto denarja. Toda kaj je tako dobremu očetu največja vsta! Vsoto je poslal na pismonteško mejo s pasom, ki je bil viziran za celo Italijo. Če se ne motim, ste bili v južni Franciji?“

(Dalje pride.)

„Res 2?“ pravi major, ogleduje svojo obleko z nekim dopadanjem.

„Da, v vaši okolici jo lahko nosijo še dolgo, toda v Parisu je ta obleka kljub svoji elegantnosti že davno prišla iz mode.“

„To je žalostno,“ pravi Italijan.

„O, če se vam je priljubila, jo pri svojem odhodu lahko zopet oblečete.“

„Toda kaj naj oblečem?“

„Kar najdete v svoji popotni prtljagi.“

„Kako, v svoji popotni prtljagi? Saj imam samo torbo.“

„Pri sebi seveda. Zakaj bi si delali skrbi s prtljago? Sicer star vojak tudi ne vlačil rad mnogo s seboj.“

„Baš to je vzrok, da...“

„Toda vi ste skrben mož in ste poslali svojo prtljago naprej. Včeraj je prišla v hotel des Princes, ulica Richelieu. Tam je naročeno vaše stanovanje.“

„Torej v moji prtljagi...?“

„Je gotovo pripravil vaš komornik na vaše povelje vse, kar boste tukaj potrebovali: družabne obleke in uniformo. Ob svečanostnejših prilikah oblečete uniformo, to imponira. Ne pozabite svojih redov! Francozje govorijo sicer o tem še s preziranjem, a jih sami nosijo vendar še preradi.“

„Dobro, dobro!“ odvrne major, katerega začudenje raste od hipa do hipa.

„In zdaj,“ pravi Monte Cristo, „ko je vaše srce zavarovano pred premočnimi občutki, se pripravite, gospod Cavalcanti, na svidenje s svojim sinom Andreom.“

In z ljubeznivim pozdravom odide Monte Cristo skozi tapetna vrata.

XVIII.

Andrea Cavalcanti.

Grof Monte Cristo vstopi v sosedni salon, katerega je imenoval Baptistin modri salon; tu ga je pričakoval mladenič nekoliko neprisiljenega, skoro prostega vedenja, oblečen precej

elegantno; pripeljal se je pred kake pol ure s kabrioletom. Baptistin ga je spoznal brez težave; to je bil pač veliki mladi mož s plavimi lasmi, rdečo brado, črnimi očmi, rdečimi lici in svetlo belo poltjo, katerega mu je opisal njegov gospod.

Ko vstopi grof v salon, najde mladega moža udobno zleknenega po zofi; in pri tem je z zlato glavico lahke palčice raztreseno tolkel po svojih čevljih.

Ko zagleda Monte Cristo, hritro vstane.

„Gospod grof Monte Cristo?“ vpraša.

„Da, gospod,“ odvrne ta, „in če se ne motim, imam čast videti pred seboj gospoda grofa Andreo Cavalcanti.“

„Da, jaz sem grof Andrea Cavalcanti,“ odvrne mladenič in pozdravi precej familiarno.

„V dokaz imate pač kako pismo za me?“ pravi Monte Cristo.

„Omenil ga nisem zaradi podpisa, ki se mi zdi tako čuden.“

„Pomorsčak Simbad, ali ni res?“

„Čisto prav; ker pa ne poznam nobenega drugega pomorsčaka Simbada, kakor onega iz „Tisoč in ene noči...“

„Torej prav! To je njegov potomec, eden izmed njegovih prijateljev, zelo bogat, več kakor originalen, skoro blazen Anglež, katerega pravo ime je lord Wilmore.“

„Ah, zdaj razumem vse,“ pravi Andrea. „Zdaj gre vse izvrstno. To je isti Anglež, katerega sem poznal... v... da, jako dobro!... Gospod grof, na razpolago sem vam.“

„Če je to, kar mi pravite, res,“ odvrne grof smebljaje, „upam, da boste tako dobri in mi daste nekaj pojasnil glede sebe in svoje rodbine.“

„Rad, gospod grof,“ odvrne mladi mož z zgovornostjo, ki dela čast njegovemu spominu. „Kakor ste rekli pravkar sami, sem grof Andrea Cavalcanti, sin majorja Bartolomea Cavalcanti, ki je vpisan v florentinsko zlato knjigo. Dasi zelo bogata, kajti moj oče ima rento pol milijona, je bila naša rodbina jako nesrečna, in mene samega, gospod grof, je ugrabil v starosti

38 laških! In v kljub temu je imela c. kr. volilna komisija, na čelu jej dvorni svetnik Attems, toliko nesramne predrznosti, da je pozvala 106 slovenskih županov z laškimi spisi na sodelovanje za to volitev! — Mera laške objestnosti v senci vladne milosti je pač polna in slediti utegne odgovor, kakoršen tolika podlost zasluži! Ali res mislijo Lahi in njih vladni protektorji, da Slovenci nismo za drugo tukaj nego da davke plačujemo. — svoje zdrave sinove dajemo za vojake namesto laških kislic, pa da se pustimo brcati in klofutati od vsakega lahonskega sleparčaka?! Ali res meni c. kr. vlada, da je njena naloga edino le božkati laško šopirnost ter delati ogromni slovenski večini krivico na krivico!!!

In pogledjmo dalje — kaj se vse godi pod predsedstvom grofa Attemsa!

Volitve bodo 18. in 19., ali volilci iz cele dežele morajo odposlati glasovnice že do 11. t. m. — Vmes je torej še cel teden! Kaj zlodja bode delale glasovnice cel ta teden? C. kr. komisija bo torej imela cel teden čas, da bo vohala, kaj tiči v zaprtih kuvertih, ako jih morda celo ne odprejo!

Ali glejte, duše slovenske, dočim si je c. kr. komisija le za tako vohanje kuvertov pridržala cel teden, — pa ni dovolila volilcem cele dežele niti treh dnij, da bi se pripravili na volitev! Da, mnogi niti danes, torej 9. decembra, še niso dobili glasovnic, a do 11. naj jih že odpošljejo!!!

Pa še nekaj!

Volilnih kategorij je 5 (2 trgovski in 3 obrtni) in v teh smejo biti izvoljeni le trgovci ali obrtniki, ki so vpisani v imeniku iste kategorije! Vrh tega 12 članov zbornice mora stanovati v Gorici. — Toda upogled v imenike je naravnost izključen, — nam Slovencem seveda, ker Lahi imajo točne prepise. Vprašamo: kako naj se slovenski volilci od Predela do Barke v dveh dneh spoznamo za kandidate posamičnih kategorij tako, da bi bila morebitna izvolitev tudi veljavna?! Ni mogoče!

Zadnji hip so nam došle še druge novice o zlorabah, prav tako, kakor pred tremi leti! Res je, da je predsednik g. dvorni svetnik grof Attems le en sam mož, ki ima lahko vse ostale člane proti sebi, — toda te pravice pa mu nihče ne more vzeti, da očitnih skandalov ne krije s svojim imenom! Kdo ga more prisiliti, da gredo laške izkaznice, laški razpisi v slovenske občine z — njegovim podpisom?!

Umevno je, da so Slovenci v celi deželi naravnost izzvani v srdit boj proti toliki laški nesramnosti. In zares smo dobili od mnogih stranij pozive, da pričnemo najbrezobzirnejši bojkot po vzorcu leta 1897. Ne preostaja drugače! Slovenci, vsi na krov!

Slovenski župani so bili še pravočasno opozorjeni, kaj jim je storiti, da se nobena glasovnica ne zgubi. Pozivljamo vse, ki niso še izpolnili svoje naloge, da v zadnji uri izpolnijo svojo narodno dolžnost v smislu ekspresno jim doposlane okrožnice. Kdor ničesa

petih do šestih let brezvestni odgojitelj, tako da že petnajst let nisem videl svojega roditelja. Odkar sem prišel v leta razuma, odkar sem prost in neodvisen, ga iščem, todaastonj. Končno me je obvestilo to pismo vašega prijatelja Simbada, da je v Parisu, in mi reklo, naj se obrnem na vas, da izvem kaj več o njem.“

„Resnično, gospod, vse, kar mi pripovedujete, je zelo zanimivo,“ pravi Monte Cristo, opazuje s temnim zadoščenjem te proste poteze, to obličje z lepoto hudobnega angelja, „in zelo prav ste storili, da ste ubogali v vsem nasvet mojega prijatelja Simbada, kajti vaš oče je res tukaj in vas išče.“

Grof, ki izza svojega vstopa v salon ni izpustil mladega moža niti za trenotek iz oči, se je čudil tej samozvesti njegovega pogleda in gotovosti njegovega glasu, toda pri teh tako naravnih besedah: „Vaš oče je res tukaj in vas išče,“ plane mladi mož za korak nazaj in zakliče:

„Moj oče, moj oče je tukaj?“

„Gotovo,“ odvrne Monte Cristo, „vaš oče, major Bartolomeo Cavalcanti.“

„Izraz strahu v potazah mladega moža vendar izgine zelo hitro.“

„Ah, da, res je,“ pravi, „major Bartolomeo Cavalcanti. In vi pravite, gospod grof, da je moj ljubi oče tukaj?“

„Da, gospod, in k temu celo pristavim, da prihajam pravkar od njega, da me je povabil o izgubljenem, ljubljem sinu, katero mi je pripovedoval, neizmerno ganila; njegove bolesti, njegova skrb, njegovi upi, tihoči se tega predmeta, bi dali snov za zelo ganljivo pesem. Končno je dobil nekega dne obvestilo, da so mu roparji pripravljali vrniti njegovega sina ali mu povedati, kje se nahaja, če plača določeno, seveda veliko vsoto denarja. Toda kaj je tako dobremu očetu največja vsta! Vsoto je poslal na pismonteško mejo s pasom, ki je bil viziran za celo Italijo. Če se ne motim, ste bili v južni Franciji?“

(Dalje pride.)

ne stori, bomo v Gorici vedeli zanj. Posledice naj si pripiše sam! Županov, ki v tako važni reči pusté vodstvo v Gorici na cedilu, Slovenci ne potrebujemo! Upamo, da ne bo niti enega, ki bi bil deležen narodove pravične jeze!

Torej na delo!

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V debati o vladni izjavi glede volilne reforme je posl. Breiter svaril vlado, naj se ne pusti ostrašiti od nasprotnikov splošne volilne pravice. — Posl. Menger je izjavil, da pripoznava prednosti splošne volilne pravice, istočasno treba pa uravnati razmerje narodnosti medsebojno in do države. Posl. Herzmannsky je dejal, da treba ob uvedbi splošne volilne pravice varovati agrarno-politično stanje. Posl. Pitacco in tovariši so vložili interpelacijo na voditelja pravosodnega ministerstva glede gradnje justične palače v Trstu; nadalje interpelacijo na voditelja trgovskega ministerstva glede neprilik v skladiščih in tržaški luki ter glede uvedbe provizoričnih odredov. Posl. Benatti in tovariši so interpelirali skupno ministerstvo, glede uračunavanja služabne dobe dijurnistov v pokojnino državnih uradnikov. Posl. Daszynski je vspodbijal pomisleke, ki so bili izrečeni v gospodski zbornici in potem od posl. Dzieduszyckiego proti splošni volilni pravici. Posl. grof Stürgkh je pokazal na spremembo vladnega mišljenja v vprašanju volilne pravice, na katero očitno vpliva vsa vrsta vnanjih momentov ter na resne pomisleke proti neposredni uvedbi enake volilne pravice.

Sternberg je napadel ministerskega predsednika in poslanca Adlerja in Kramara ter izjavil, da se morajo vsi nacionalisti, naj si bodo Nemci, Čehi ali Poljaki, ako nečeto biti izdajalci ljudstva, združiti v boju proti mednarodni socialni demokraciji. Govornik je za pravično spremembo volilne pravice, vendar bi imel državni zbor ustvariti le splošni zakon, dočim bi imeli deželni zbori izdelati podrobne določbe, ker bi se s tem moglo jemati ozir na potrebe in posebnosti posamičnih narodnosti kronovin. S tem je bila debata zaključena.

Potem je zbornica razpravljala o nujnem predlogu posl. Choca glede umešavanja ministerskega predsednika v ogrske stvari. — Posl. Fresl je protestiral proti odpošiljati vojaštva na Češko ter izjavil, da ni o revolucionarnem gibanju nobenega sledu. Posl. Stein je ob hudih napadih na socialne demokrate, na ministerskega predsednika in na Ogrsko nemaljeval svoj nujni predlog za uvedbo personalne unije. Govornik je energično pobijal uvedbo splošne in enake volilne pravice, ki da je v Avstriji neizvedljiva ter ima lenamen, da vrže Nemce iz zbornice, da moredovesti do anarhije in da na noben način ne doseže rezultatov, kakor se uadeja ministerski predsednik. Zveza s socialisti in anarhisti je protimonarhična.

Ponorejalca avstrijskih bankovcev so prijeli v Kotoru v Delmaciji. Piše se Sekulić, doma iz Črnogore. Kupil je vola z 240 K ponarejenega denarja. 5 1/2 kg avstrijskih bankovcev našli v njegovem stanovanju. V Črnigori so zaplenili baje poldrugi milijon ponarejenega denarja.

Dogodki na Ruskem. — Med zimsko palačo in med Carskim selom je napravljen brezzični brzovjav. Car je baje zapovedal, da se naj proti vojaškim upornikom uporabljajo strojne puške. — Iz Uhaborga javljajo, da iz cele Finske pošiljajo vojaške čete v Rusijo. — Iz Varšave javljajo: V posadki trdnjave Ovisnjev je izbruhnil upor. — V Rigi je izbruhnil upor med takozvanim podčastniškim bataljonom. Uporni podčastniki zahtevajo, naj se vzame pravica razpolaganja s četami generalnemu guvernerju, vojaštvo naj ne opravlja policijske službe, narednikom naj dovolijo volilno pravico, zvišajo naj vojaško plačo in izboljšajo vojaško hrano. Dva pehotna polka sta se pridružila upornikom. — Preko Danskega je prišla na Dunaj brzovjavka, ki poroča, da pojde car prihodnje dni v Moskvo, kjer bo prisegel na ustavo. — Poveljnika sevastopolskih upornih čet, poročnika Schmidta, so usmrtili. — V Kišinevu in Kalavšu so bili krvavi proti židovski nemiri. Gojenci svečeniškega seminarja v Kišinevu so priredili velika poulična izgrede. Iz Besarabije in Odese beži prebivalstvo. — V Kijevu je bilo umorjenih več sto posestnikov. — V Genfu so prijeli nihilista Bilietta. Preiskovalni sodnik je dognal, da je imel Biliette šolo za izdelovanje bomb. Pouka se je udeležilo vsak dan dvanajst ruskih dijakov.

Položaj v Petrogradu je nespremenjen. Poštari in brzovjavni uradniki štrajkajo ter hočejo tako doseči odstop ministra Durnovo. — Nad gubernijo Livlansko je proglašeno vojno stanje.

Bivšega vojnega ministra Saharova je v Saratovu ustrelila neka ženska, ki je prišla v hišo guvernerja rekoč, da hoče govoriti z generalom. Ko je prišel, je ustrelila nanj trikrat. Žensko so prijeli. Rekla je, da je izvršila sodbo bojnega oddelka socijalistično-revolucionarne stranke.

Državna дума bo sklicana najpozneje na dan 28. jan. 1906. — Ruska vlada je odobrila načrt za uvedbo splošne volilne pravice.

Književnost.

„Ljubljanski Zvon“. — (Vabilo na naročbo.) S prihodnjim letom nastopi „Ljubljanski Zvon“ svoj XXVI. tečaj.

Z nekim prijetnim čuvstvom se oziramo na ravnokar minolo jubilejsko leto našega lista, kajti pokazalo je, da se krog njegovih prijateljev ni skrčil, da uživa „Zvon“ še vedno vsestranske simpatije in da ima še vedno zanesljivo zaslombo v najodličnejših naših pesnikih in pisateljih.

Od marsikateri strani se nam je izreklo zadnje čase priznanje radi bogate in srečno izbrane vsebine našega lista. A dasi smo nasproti takim pohvalam precej skeptični, imamo vendar to zavest, da se je list navzlic težavnim razmeram ohranil na primarni višini in da gre „Ljubljanskemu Zvonu“ še vedno prvenstvo med slovenskimi leposlovnimi listi. Imena pesnikov in pisateljev, ki jih je čitati v našem listu, dokazujejo to dovolj jasno!

Še z večjim zadovoljstvom nego pogled na preteklost nas pa navdaja zagotovilo, ki ga imamo za to, da „Ljubljanski Zvon“ tudi v bodoče ne bo nazadoval. Da, prihodnji letnik bi znal nadkriliti po izborni vsebini marsikaterega svojih prednikov!

Pesniška zaloga „Ljubljanskega Zvona“ je še vedno izredno bogata. Imena priznanih naših pesnikov in pesnic bodo dičila i nadalje „Ljubljanski Zvon“, a tudi več mlajših pesniških talentov se je oklenilo našega lista. Tudi od teh se imajo nadejati naši naročniki mnogo lepega.

Prav posebno zadovoljni bodo, tako upamo, prihodnje leto z našim listom prijatelji dobrih povesti. Namenili smo jim tri romane naših pripovedovalcev-prvakov.

Nadaljevali bomo dr. Tavčarja na obširni podlagi zasnovani zgodovinski roman „Izza kongresa“. Ta roman, ki bode največje delo našega odličnega pisatelja, bi moral zanimati zlasti inteligenco stolnega mesta Ljubljane, na katerega tleh se večinoma razvija njegovo delanje. Po pravici je vzkliknil gospod pisatelj v pričetku povesti: „Kongres v Ljubljani! Oči vsega olikanega sveta so se obračale leta 1821. v naše glavno mesto, a dandanes ljudstvo skoro ne ve, da se je takrat v Ljubljani od-

ločevala usoda Evrope... Da ni Kongresnega trga in male kongresne ute v Mestnem logu, bi dandanes v Ljubljani nič ne pričalo o tem, kar se je leta 1821 pri nas godilo!“ Sramota bi bila za vsakega olikanega Ljubljančana, ako bi se tudi zdaj še ne seznanil z eno izmed najzanimivejših dob v zgodovini bele Ljubljane!

Gospod Ivan Cankar je napisal za naš list roman „Poslednji dnevi Štefana Poljanca“. Odveč bi bilo iznova poudarjati vrline Cankarjevega peresa. Ako povemo, da nazivlje gospod pisatelj to svoje delo „literarno povest“ in da je pisal to povest po lastnem priznanju z vervo, potem bodo številni častilci njegovi približno vedeli, česa se jim je nadejati.

Tretji roman pa, ki ga objavimo, je po tekel izpod peresa g. dr. Iva Šorlija. Naslov mu je: „Romantiki življenja“. Gosp. dr. Iva Šorlija prištevamo med najboljše naše beletriste in nikaka tajnost ni, da ima tudi on že svoj krog častilcev.

Krajsih stvari, ki jih nameravamo priobčevati poleg teh večjih leposlovnih del, so nam naklonili gospod Fr. Ks. Meško, ki ga bodo „Zvonovi“ čitatelji gotovo z veseljem pozdravili, dalje gospod Janko Rozman in drugi.

Iz prospekta lanskega in prejšnjih let je razvidno, da hranimo tudi še od prej marsikaj lepega in zanimivega.

Kar se tiče člankov, nameravamo nadaljevati Trdinovo avtobiografijo. Trdina je oni pisatelj, pri katerem se še vedno lahko učimo, kako se po slovensko piše in misli. Zlasti našim mlajšim pisateljem bi Trdino priporočali. Vsem njegovim nazorom morda ne bomo pri-trjevali, v tem in onem se naša sodba ne bo zlagala z njegovo, toda priznati mu moramo, da je vznikal vse, kar je napisal, iz globoke prepričanja. Čudovito je, s koliko bistroumnostjo in vnmemo se je zanimal do skrajne starosti za vse pojave v kulturnem in političnem življenju Slovencev posebej in Slovanov sploh. Z ganljivimi besedami se poslovi naposled Trdina v tem svojem pisu od življenja, kateremu je neusmiljena parka res prestrigla nit kmalu nato, ko ga je bil končal.

Že zaradi Trdinove avtobiografije same na sebi se bode kakor po letošnjem tako tudi po prihodnjem letniku „Zvonovem“ še v poznejših časih mnogo povpraševalo!

Razen Trdinove avtobiografije nameravamo priobčiti v prihodnjem letniku še sledeče spise: A. N. Pypin, spisal gosp. dr. Iv. Prijatelj; „Latinsko pleme in Jugoslovani“, spisal g. Bogomil Vošnjak; „Rodin“, spisal g. Oton Zupančič; „Na Litovskem“, popotni obrisi in spomini, spisal Petruška; dr. Matija Prelog, životopisna in kulturnozgodovinska črtica, spisal gosp. dr. Karel Verstovšek; „Vega kot dijak na ljubljanski gimnaziji“, spisal Peter pl. Radics. Izmed že v prejšnjih prospektih omenjenih stvari pridejo na vrsto „Črtice o burji“, spisal dr. H. Dolenec, in dr. Ivana Žmavca spis „Herbert Spencer“. Gospod Luka Pintar bode objavljaj pod naslovom „Satura“ krajše člankke, ki bodo obsegali več zanimivih razlag Prešernovih poezij; stotnik g. Fridolin Kaučič pa priobči v našem listu svoje „Spomine na Strossmayerja“. Zanimive stvari nam je obljubil g. dr. Ivan Merhar, a nekaj posebnega bodo članki g. dr. Jos. Tomiška „Iz učenega in neučenega Berlina“.

Poskrbljeno je tudi za to, da bodelistek kar najbolj razvrsten, aktualen in zanimiv.

Uredništvo in slovenski pisatelji so storili svojo dolžnost. Naj bi jo storilo zdaj tudi ono inteligentno občinstvo, kateremu je „Ljublj. Zvon“ namenjen! Čim več naročnikov, čim več gnotne podpore bo imel naš list, tem boljši bo, tem prej bo tudi možno list razširiti, kar je z ozirom na obile sotrudnike „Ljubljanskega Zvona“ že davno naša tiha želja. Kajti često urednik „Ljubljanskega Zvona“ ni bil v zadregi radi tega, kako bi zadovoljil čitatelje, temveč kako bi ustregel sotrudnikom, ki jim ni bilo prijetno čakati in čakati, predno so prišle njih dobre stvari na vrsto.

„Ljubljanski Zvon“ izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih in stane vse leto 9 K 20 h, pol eta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h. Za vse neavstrijske dežele po 11 K 20 h na leto. — Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

Uredništvo „Ljubljanskega Zvona.“

Knjižnica za mladino. — Knjiga 30. V srca globini. Povest. Spisal Ivo Trošt. Stane 3 K. Celoletna naročnina za „Knjižnico“ znaša 3 K 20 v.

Talija. — Županova Micika. Veseloigra s predigro in poigro. Obsega: Anton Linhart. Predigra. Po osnovi dr. Josipa Vošnjaka spisal Anonimus. Županova Micika. Veseloigra s petjem v dveh dejanjih. Po nemškem priredil Anton Linhart. Nova, predelana izdaja. Poigra. Po osnovi dr. Jos. Vošnjaka spisal Anonimus. Cena 80 vin. To delo je izšlo v spomin na 150. rojstni dan prvega slovenskega narodnega dramatika Linharta, ki bo v ponedeljek 11. t. m.

Dama s kamelijami. — Alexander Dumas sin. Preložil dr. Ivo Šorli. Str. 445, cena 2 K, po pošti 2 K 20 v. Prevod tega znamenitega dela je krasen, kar knjigo najbolje priporoča.

Na razsvitlu. — Ruske študije. Napisal Bogomil Vošnjak. Cena K 4, po pošti K 4 30 v. V založbi L. Schwentnerja v Ljubljani. Naslovni list je narisal M. Gaspari. — Zanimiva knjiga je plod potovanja mladega pisatelja g. Vošnjaka po Rusiji. V kolikor smo mogli v naglici pogledati v knjigo, se kaže, da mora obsezati prav zanimivo čtivo. —

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolašče v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom **Ivana Hoffa** in s levo varstveno znamko.

Zavojito po 1/4 kg 90 vinarjev
3/4 „ 60
Dobiva se povsod.

!! NOVOST !!

== Radirka „Rapid“ ==

Radira črnilo, tuš in tiskarsko črnilo brez kvariti papir.

Se dobiva v slovanski knjigarni **A. Gabršček v Gorici.**

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Pobožne slike slovečih slikarjev. — Francoske, angleške in amerikanske gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v I. nadstropju, v prostorih tiskarne.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

Anton Krušič

krojaški mojster
in trgovec v Gorici
tekališče Jos. Verdi št. 33.
in tekališče Frana Jos. št. 35.
— izdeluje —
vsakovrstne obleke
po najnovjšem
kroju in po želji g.
naročnikov.

Z zalogi ima ravnokar dospelo sveže avstrijsko in angleško

raznoverstno fino blago za jesensko in zimsko dobo.

Zaloga izgotovljenih oblek, površnikov havelokov, zimskih sukenj itd.

Išče se

spretnega potnika

za trgovino z vinom, zmožnega slovensčine, nemščine in italijanščine v govoru in pismu.

Pismene ponudbe s spričevali o sposobnosti za ta posel sprejema iz prijaznosti upravništvo lista do konca tega leta.

Plačilo proti primerni varščini po dogovoru.

Hiša št. 70 v Grahovem pri Tolminu

se proda iz proste roke. Hiša je prav blizu novozgrajene železnice in kolodvora ter pripravna za kako obrt, osobito gostilno. — Kupnina se plača lahko v obrokih. Odda se pa tudi ta hiša v najem, in sicer tudi za več let. Vsa tozadevna pojasnila daje lastnik g. Franc Grobati, posestnik in trgovec v Kranju.

Razpis lova.

V katastralni občini Gorjansko se razpisuje lov za šestletno dobo t. j. za čas od 1. maja 1906. do 1. maja 1912. Ponudbe sprejema županstvo v Gorjanskem, kjer se izvedo tudi druge podrobnosti oddaje.

dne 4. decembra 1906.

Županstvo Gorjansko.

Hiša v Čepovanu

je na prodaj — hiš. št. 54. — in sicer sredi vasi; hiša stoji tik ceste, pripravna je za vsako kupčijo. Ceno se izve pri lastniku.

Ogrska

cvetlična paprika

iz Segedina 1. vrste, sladka, garantir. pristna, priznana izvrstne vrste. Lastni pridelek kg za K 3. Razpošilja po povzetju od 1 kg daje franco. Nadaljno posebnosti: slanine, ogrski salami itd se zaračunajo najceneje.

Razpošiljalnica vsakovrstnih deželnih pridelkov

Haupt A. Rudolf

Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovodagasse 22

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.
V svojem „Trgovskem Domu.“
TELEFON ŠT. 80.

Hranilne vloge obrestuje po 4%, — večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez iz gube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Pozajila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje adruški vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. decembra 1904:

Delež: a) podpisani	K 1.058.400—
b) vplačani	319.684—
Dana pozajila	1.900.302—
Vloge	1.991.340—

Raznovrstne **KOMAŠE**
in prave ruske
GALOŠE

se dobé pri tvrdki

J. DRUFOVKA
GORICA.

Peter Skerbič

GORICA

Riva Corno št. 13,

priporoča svojo zalogo piva
iz prve slovenske pivovarne

G. Auerjevih dedičev v Ljubljani.

Pivo je tako
da mu ni vsako jednako.
Želodec ozdravi
mačka odpravi,
čisto in bistro
glavo nar' di.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da
smeta od 1. avgusta tekočega leta dalje
— vsled pridobljene koncesije od obrtne
oblasti — sprejemati vsa naročila

električne luči
in gonilnih naprav,
kakor tudi vsa popravila spadajoča v to
stroko.

Z ozirom na dolgoletno vežbanje
pri najboljših tvrdkah te stroke (Schu-
ckert, Siemens & Halske) pričakujeta da,
se bode slavno občinstvo ravno tako za-
upno obračalo na podpisavca kakor do-
slej ter zagotavljata solidno in ceno iz-
vršitev vsakega naročila spadajočega v
našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata
razna pojasnila
spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči.

V Gorici, za vojašnico štev. 13.

Najcenejša poprava dvakoles

pri

BATJELU

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Zastopstvo dveh tovarov.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljud-
skega vrta. — Hotel prvega reda.
— V hotelu in dependanci nad
70 sob in salonov. — Lastna
električna razsvetljava. — Elek-
trični avtomobil-omnibus k vsem
brzovlakom in po potrebi. —
Velik park pretežno z eksotičnim
rastlinstvom. — Mirna, krasna
lega, nič prahu, kakor nalašč
za one, ki hočejo prijetno in
mirno preživeti nekaj časa v
Gorici. — Izborna kuhinja in
klet. — V hotelu je obsežna
knjižnica.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sred. Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šuljarje.

Svetlinjice. — Ročni vencl. — Mašne
briljice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35—8

5 kron in še več zaslužka na dan.

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

Iščejo se osebe obojega
spola za pletenje na našem
stroju. Lahko in hitro delo
skozi celo leto. Ni treba
nobelih znanostij. Se ne
gleda na oddaljenost in delo
prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev za
pletenje **Tomaž H. Whittick & Co** — Praga
trg sv. Petra 7. i. 434. — Trst, ul. Campa-
nile 13—434.

C. kr. krojaški kroji, vsakteremu
razumljivi, raznih velikosti. Cena za celo
obleko 18 K, samo telovnik in jopa 10 K.

M. POVERAJ

v Gorici, na Travniku.

Vojaška in uradniška krojačnica. Trgo-
vina z manufakturnim blagom in gotovih
oblek. Nizke cene brez konkurence. Vse
priprave za vojaštvo. Častniške in urad-
niške uniforme z orožjem.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodje
vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjene

najlepše forme.

Kompletne kasete namiz-
nega orodja, posodja za
omako, kavo, čaj, na-
mizni podstavki, umetni
izdelki.

Jedino nadomestilo
pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije
in kavarne, kakor tudi pensijone, gospo-
dinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christofle & Co — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —
V vseh mestih zastopano po prekupcih.
Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki
gornjo tovarniško znamko in ime Christofle

Novo

slikarska obrt

v Gorici, ulica Morelli št. 9.

Najzanesljiveje izvrševanje ples-
karskih, lakirarskih, napisnih in sobo-
slikarskih strokovnih del. Specijalitete
v imitaciji lesovja.

Svojim rojakom v mestu in na
deželi se za mnogobrojna naročila toplo
priporoča

udani

Jos. Makovec.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

trg Koranj št. 11.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih
nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico,
o teh boleznih. Dobiva se zastoj in
franko v priv. Schwannen-Apoteke,

Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevano brezplačno.

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol
blažujoče mazilo; cena 80 vit., K 1-40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljub-
ljenega domačega sredstva, naj se jemlje
le originalne steklenice v škatljah z našo
zaščitno znamko „Sldro“ iz Richterjeve
lekarnice, potem se je gotovo prejelo
originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA
k „latem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpoložljiva.

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo
neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussenig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Zastopnik: **Umberto Bozzini** — Gorica, Magistratna ulica.

Dobiva se povsod!

Kdor hoče kupiti ovojček za 6 vin., naj zahteva izključno

„Ottoman-ov“ papir za cigarete.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor!

Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo najstarejšo firmo

Zwilchenbart, Basel (Švica) Centralbahnplatz 9.

Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

priporočata svojo

zalogo šivalnih strojev

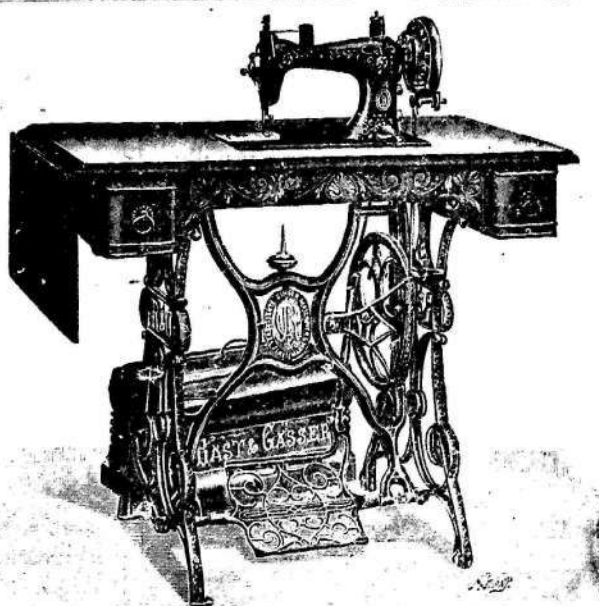
raznih sistemov,

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

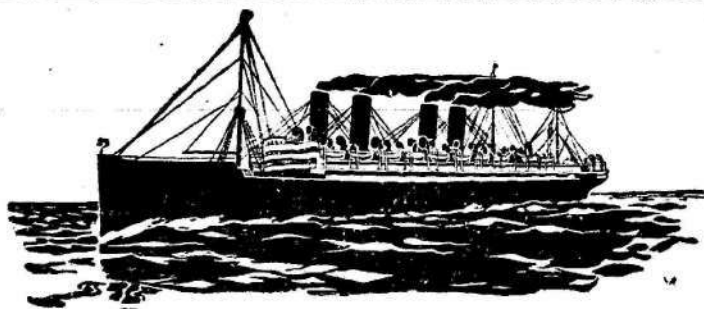
Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in poprave jamčiva od 5-10 let.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekmorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti obvezni gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Woming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZOR!! BERITE!!

Čas je denar

tako misli skrbna gospodinja, ki rajši kupuje izborne testenine Žnideršič & Valenčič-a, nego da bi tratlila zlati čas z izdelovanjem.

Zastopstvo za Goriško pri Josip Rovanu, Gorica.

Varstvena znamka.

Zdravlje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech ter koliko in štipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 5 poleg cerkve sv. Marka.

Pošilja se po povzetju ali naprej poslanim zneskom. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 stekl.) 4 K, 2 duc. (24 stekl.) 8 K, 3 duc. (36 stekl.) 11 K, 4 duc. (48 stekl.) 14 K, 5 duc. (60 stekl.) 17 K. Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so z posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena leta 1360. Mestna lekarna, Zagreb, Ustanovljena leta 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Eksport

Mizarska zadruga

Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo

naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva

vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecrila 1. Podružnica v Špiljetu. Zastopstvo v Orljentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Prva konsumna zaloga olja

Henrik Curiel

Tekališče Jos. Verdi 42. GORICA Tekališče Jos. Verdi 42.

Specialiteta oljkega olja

Jedino olje

po 32 kr.

Srednje vrste	à	32	kr.	liter
fine	"	36	"	"
iz Istre	"	40	"	"
" Corfu	"	48	"	"
" Bari	"	56	"	"
" Molfette	"	64	"	"
" Provence	"	72	"	"
" Monte	"	"	"	"
" S. Angelo	"	80	"	"
" Luke	"	96	"	"

Sprejemajo se naročila v posodah od 5, 10, 15 litrov, katere se prepusti stranki, dokler jih rabi.

Brezplačno pošiljanje na dom.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Praščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

ANTON IVANOV PEČENKO

Gorica

priporoča svojo

veliko zalogo pristnih belih in črnih vin in lastnih in drugih priznanih vinogradov plzenskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Meštanske pivovarne“ in domačeg žganja I. vrste v steklenicah, katerega pristnost se jamči.

Zaloga ledu, kateri se oddaja le u debelo od 50 kg naprej.

Vino dostavlja na dom in razpošilja p železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske držav v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna

Lekarnarja A. THIERRYjev
BALZAM pristen le
varstven
znamko zelena nuna.

Najstareje ljudsko sredstvo pristinim in pljučnim boleznim, kašljanju, želodčnemu krču, slabosti teku, kislini, zgagi, zaprtju, navošanju, influenci, ranam, zoboboli itd. Franko na vsako pošto zabojem vred: 12 malih ali 6 dveh malih steklenic 5 K, 60 malih ali 30 dvojnati steklenic 15 K.

Jedino pristno

Centifolijno mazilo

(Mazilo iz cvetic laventrov.)

Najmočnejše čistilno mazilo sedanjosti. Učinkuje se tovo pri zastarelih bolečinah in ranah. Stane s spretnico in poštuno vred: 2 lončka K 3-60. Pri tvojem iz lekarni pri angelju varuhu A. THIERRYja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini kamor naj se naslavljajo naročila da ta zdravila gotovo učinkujejo ter so nenadomestljive pridružena zastonj balzamu, ali se isto dopolnje posebej na zahtevo.